

Qojageldi Gültəkin 1960-cı ildə Qırğızistanın Oş vilayətində doğulub. Qırğız universitetinin jurnalistika fakültəsini (1983) və Moskvada İkiillik Ali Ədəbiyyat kurslarını (1993) bitirib. "Qırğızistan" nəşriyyatında redaktor, Qırğızistan Yazarlar Birliyinin yaradıcı gənclərlə iş bölməsinin rəhbəri, "Ərkin-Tou" qəzetində baş redaktorun birinci müavini, Qırğızistan Mədəniyyət və informasiya nazirinin müavini vəzifələrində çalışıb. Hazırda Ankarada TÜRKSOY-da Qırğızistan Respublikasının təmsilçisidir. Qırğızistan Yazarlar və Jurnalistlər birliklərinin üzvüdür. İndiyə qədər qırğız dilində səkkiz kitabı çap olunub. S.Yesnina, A.Tarkovski, Y.Kuznetsov,

N.Hikmət, L.Levçev, X.A.Ximenes, Y.Yevtuşenko, A.Voznesenski, Q.Quliyev, İ.Brodski, M.Şaxanov, M.Makatayev kimi şairlərinin şeirlərini Qırğız dilinə çevirmişdir. Qırğızistanın sevilən şairlərindəndir. Əsərləri Alakul Osmanova və Jolan Mamitov mükafatlarına layiq görülmüşdür. Qırğızistanın əməkdar incəsənət xadimidir.

Qojageldi bəylə Çanaqqalada tanış olduq, TÜRKSOYUN xətti ilə Türk Ədəbiyyat dərgilərinin birinci konfransına qatılmaq üçün gəlmişdi və mənimlə tanış olmaq istəmişdi. Doğrusunu deyim, bu tanışlıq mənim üçün də çox xoş oldu. Onda bəlkə də adındakı mənanın ağırlığından gələn bir müdriklük gördüm və mənə tanışlıq üçün sonralar göndərdiyi şeirlərini oxuyanda xoş bir sürprizlə qarşılaşacağdım. Onun şəxsiyyətindəki ağırbaşlılıq və müdriklilik şeirlərinə də keçmişdir. Tərifli sözlərə gerek yoxdur, bir halda ki "Kaspi" qəzetinin sevimli oxucuları mənim tərcüməmdə onun şeirlərini oxuyub yazdıqlarımın doğru və ya yanlış olduğunu özləri dəyərləndirəcəklər

SEVGİ ZƏNGLƏRİ...

Niyə sevgi sözlərimi atdın yelə,
Qapatdığın telefonun səsi: du-du.
Üzərində titrəyəcək olsam belə
Üzərimə yağdırırsan qəm buludu

Eh mən axmaq yenəmmədim ürəyimi
Cavbaların ən gözəli bəlkə budu?!
Qafasından zərbə yemiş köpək kimi
Ulamaqda əlimdəki telefonum
Ulmaqda yazıq-yazıq: du-du,du-du

YAŞIL ÇƏMƏNLƏRDƏ UYUYAN GÖZƏL

Yaşıl çəmənlərdə uzanıb yenə
Yuxuya dalmısan bir mələk kimi.
Köksünü üstünə tərs düşən kitab
Qanadı açılmış kəpənək kimi

Yuxumu göylərə səsləyən həvəs?
İçimə salaydım səsimi gerek
Elə şirindir ki, aldığı nəfəs
Qalxıb enmədədir kitab-kəpənək

Kitabın kəpənək-sirr var bu işdə
Mən şair, sən şeir - yuxu kimidir
Üstünə nurunu səpən günəş də
Boynuna səpdiyin duxi kimidi.

Qulağıma sırğa olsun fikrin yenə
Bundan sonra sözlərimdə ruhunu gəz.
Sən uyudun, mən çevrildim keşikçinə
Yox, özündən yaşlısına bu edilməz.

Görüşündən çiçək açır yaz günü də
Köksün üstə kitabınla üzü göyə.
Üzərinə toz bürümüş güzgünü də
Sənin kimi bir gözələ vermək olmaz
baxsın deyə.

Yaşıl çəmənlərdə uzanıb yenə
Yuxuya dalmısan bir mələk kimi.
Köksünü üstünə tərs düşən kitab
Qanadı açılmış kəpənək kimi

BU ZAMAN

İntizamsız zamanın nöqsandı başqa adı,
Uzağı yaxın görər, yaxını uzaq kimi
İstədiyi her şeyi, pul oldu, ya olmadı
Almalısın, - deyərək ağlayan uşaq kimi

Bir də görürsən çaqqal cingöz paltarı geyir,
Yumaq iynəsi deyil, iynə yumağı kimi
Yol gedən maşınların antennası titrəyir
Allaha üsyan edən yoxsul barmağı kimi.

Bu zaman dedikləri yenə güclüyə qalır
Yoxsulun hesabıdır varlıya gələn gəlir:
Güclü olan meşədə sərv ağacı misalı
Əyri yerdə düz kimi göyə doğru yüksəlir.

Qarışda doğruluq var, deyə yuxusu qaçan
Nağıllarda təsəlli ümid şamı yandırar.
Nasazlıq yarandı mı, durub kapotu açan
Maşını təmir edən ustaları andırar.

Zaman idmançı deyil ölümle yarışmada
Boş vədlərdən qabardı dilinin əzələsi
Bir cılız varlısı var yoxsul gölündə ada
Və onun var-dövləti yoxsul qoyub hər kəsi

Dahi ilə yaşamın dəyərini bilməyən
Yoxsul ilə yaşamın çarəsini aramaz.
İslamış kağızdımı bərabər bölünməyən
Bölüb aldığı pay da sonra işə yaramaz.

Bu zaman dedikləri yenə güclüyə qalır
Yoxsulun hesabıdır varlıya gələn gəlir:

Güclü olan meşədə sərv ağacı misalı
Əyri yerdə düz kimi göyə doğru yüksəlir.

BİR LÖVHƏ...

Yamaclada bal dalınca
Qönçə-qönçə, çiçək-çiçək;
Küçədəki sərxoş kimi
Yelpələnir tək kəpənək.

Tüküylə öyünür siçan
İşə yarayırmış kimi.
Göy üzündən bir ağbaba
Saçını darayırmış kimi.

Qısrığa aygır yanaşır
Suspus olur, donub qalır.
Dal ayaqlar işə düşür,
O da belə qisas alır

Asiliyi unudun ki
Bəlkə gəldi haqq yerinə.
Soxmaq gəlir ayağımı
Soğulmuş bulaq yerinə.

YOXLUQ, BAZAR...

Qorunmaq istəyirsən yoxluqdan qorun insan,
Bir ağbaba misalı hər gün ardınca düşər.
Fərq etməzsən, tökülər cibinin yırtığından
Üzükara gedərsən nəvələrlə görüşə.

Bazar dediyin nədir, vaxtın boğulan səsi,
Tutuqlanan insanlar - sağalmayan yarası.
Yığın-yığın qutulaar, kisələr və nisyələr
Boş qalan pul kisəsi zamanın üz qarası.

Biş saqqalı keçmədə, fikir ver sözlərinə,
Alandan satanı çox, bu bazarmı, xatamı?
İynə batırsam deyir zamanın gözlərinə
Bazarda iynə satan ələcsiz elm adamı.

Şərtlərə şərtsiz baxar, kim bu dərdin yazarı
Xəstəlik, ölüm satar, nədir aldığı dəyər?
Bu düzəni pozulan natəmiz səmt bazarı
Köhnə supermarketin çöplüyünə bənzəyər.

Çəkilən gurultular - vaxtın kar qulaqları
Qazanclarını kasaddır, arzularını dərbədə
Canı çıxan insanımı bu axşam bazarları
Taqətsiz hala düşüb ayağını tərpedər.

Tərcümə edən:
Məmməd İsmayil

